

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrpedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLV.

VD18 90528808

Caput IX. De Ichneumone.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

sunt, cruribus et pedibus cercopithecorum more. Quinque digitos quilibet habet, quorum interior brevior reliquis. Pilis tegitur ad tactum mollibus haud longis. Totum animal atrii est coloris excepto

capite, quod obscure fuscum. In gutture maculam habet flavam. Vivit gammae, piscibus, et farina Mandiocae in aqua madefacta. De *Su*, quod Ambrosinus ad Lutram redegit, alibi agemus.

CAPUT IX.

De Ichneumone.

Ichneumoni nomen ab *ἰχνεύειν*, investigando, quod noxia diligenter investigans, alimenta a venenis optime distinguere valeat, impositum est. Albertus *suillum* appellat, quod pilis suillis induatur, et perperam *Ibin*, et Anschycamum. An Avicenna Thyamonem dixerit, ignoro. Manardus Alcasim vocatum putat. Graecis est *ὄλλος*, porculus, seu sullus, quod more suis rostrum dum investigat, semper in terra habeat. Hodie teste Bello-
 nio, *mus Pharaonis*, seu Aegypti vocatur. Aelianus, *murem Indicum* dixit. Alii *Lutram Aegypti*. Magnitudine est felis, sed longior, pilis instar pili lupini duris, albicantibus seu subflavis per intervalla, et leucophaeis. *Rostrum* habet nigrum, suillum, *auriculas* breves et rotundas: *crura* nigra, quinque in pedibus posterioribus *digitos*, quorum postremus ab interiori parte perbrevis est. *Caudam* longam, et circa lumbos crassam. *Testes*, linguam, dentes, felis instar. Meatum denique extra foramen excrementi per amplum, undique pilis cinctum, pudendo muliebri non dissimilem, quem, magno urgente aestu, loco excrementi interim clauso, aperire solet. Hinc scriptores omnes indiscriminatim Ichneumones et mares et foeminas esse arbitrati sunt. Sola Ichneumonem Aegyptus proferre creditur. Ideo Ichneumonem Aegypti vocavit Aristoteles. Haberi tamen et ex altera parte montis Atlantis, ad Nili capita. Vitruvius prodidit. Amphibium est animal, et ad Niloticas ripas commoratur. Vescuntur muribus, ser-

pentibus, limacibus, lacertis, chamaeleonte, ranis, et aliis huius generis. Aves, et imprimis gallinas vehementer adpetunt. Hepate crocodilorum delectari, et ideo in dormientium ventrem irrepere, communiter proditur. Ideo etiam singularis inter Ichneumonem et crocodilum antipathia esse creditur, cuius ova in littore inventa frangit, Aegyptiorum, ne tot crocodili nascantur bono. Adversatur etiam aspidi, et omni serpentum generi. Ventum maxime abominatur. Ideo eo flante gradum ad latibula accelerat. Mures et serpentes, more felium et mustelarum depopulari, ideo in Aegypto cicerantur, assiduis collusionibus gaudere, ne frigore laedatur, caput inter genitalia abdere, et Echini terrestri instar, in pilam se contorquere; conspecto aliquo animali pilos erigere, et magno etiam se cani opponere, selemque tribus dentium ictibus strangulare, omne animantium genus, equos etiam et camelos adoriri; tot numero foetus, quot canes eniti, ad naturam et mores spectat. Quae de utroque sexu apud Aelianum extant, et quomodo victi muliebria pati necesse habeant, fabulosa sunt. *Ingenium* multa testantur. Praedaturus se in posteriores pedes erigit: praedam vero conspicatus, tranquillo per humum tractu se promovet, et tandem magno impetu adoritur. Hostes suos, nunquam nisi advocatis fociis aggreditur. Contra aspidem dimicaturus, in luto prius volutatus, in sole apricatur, donec quasi loricae munimentum acqui-

Ambrosin.
Hist. Dig.
1.2.c.
14.

Nomen.

Bellon.ob.
serv.1.2.
c.22.

Descriptio

Locus.

Arist. Hist.
1.9.c.5.

Chm.

Oppian.
Cynaget.
1.3.

Antipathia.

Aelian. H.
A.19.c.1.

Natura,
Mores,
Ingenium.

Aristot. H.
A.1.6.c.35.

Aristot. H.
A.1.9.c.6.

Vus.

uifer. de
cibar.
13.c.31.

prof.
t. Digi.
1.2.c.

regr.
t. Bra.
1.6.c.9.

acquirat, si lutum desit, aqua ma-
defactus, in pulvere se volutat.
Gnarus teneras sibi nares, solo cau-
dae flexu in acerrima dimicatione
cas tuetur. Inservit et in Medici-
na. *Lotium* cum vaccae nigrae la-

Usus.

cte propinatur contra dolorem co-
licum. *Cinis* pellis combustae in
aceto maceratus adversus serpentum
ictus facit, si eo homines illinan-
tur. *Pilorum* suffumigatio, con-
tra lumbricos facit.

CAPUT X.

De Mustelis.

ARTICULUS I.

De Mustela vulgari.

*Ambrosi-
Hist. Digi-
tat. l. 2. c.
15.*

Nomen.

Descriptio

Locus.

Mustelarum duo summa genera
inveniuntur. Sunt aliae *vul-
gares*, aliae *silvestres*. Hic de prio-
ribus agemus. Nominis originem
quidam a mure et telo deducunt,
ut sit quasi mus longus. Telum a
longitudine dictum, omnium fere
Lexicographorum placitum est. Alii
a mure et *τήλε*, quod est longe. Fi-
gulus a *μύς* et *είλω* surripio, quod
mures e cavernis ad se trahat. Grae-
cis antiquis dicitur *γαλή*, et in pro-
sa *γαλή*, *ἀπό τοῦ γάλακτος* a lacte vel
candore, quod hoc animal vel se-
cundum se totum vel secundum
partem candidum sit: quibusdam
κερδά, quod vulpi ob astutiam con-
venire superius diximus, recentio-
ribus *νυμφίσα*. Circa *descriptionem*
nihil singulare occurrit. Vulgaris
ista in lateribus et dorso est rutila,
raro subflava, circa guttur semper
alba. Corpus eitenue, cauda bre-
vis. Albertus de candida scribens
dicit, Ermineum esse animal can-
didum, figurae mustelarum, et in
extremitate caudae nigerrimum.
Dentes habet minores, quam mu-
res, *cor* parvum, sed in compara-
tione ad alia animantia satis ma-
gnum. Inveniuntur passim: sed
albae, in regionibus septentrionali-
bus inprimis. In Mauritania sunt
praegrandes. In territorio Tartesi
urbis extra Herculis columnas ma-
ximae, ut Suidas auctor est. In
lava loco silvestria incolunt. In
Pordefelene insula limites non trans-
eunt. In Boeotiam delatae aut
pereunt, aut statim aufugiunt. In

cavernis, petrarum fissuris, foeni-
libus, et stabulis habitant. Est ex
animalibus *πάρφαγον*. Vescitur ut
plurimum muribus, et talpis. Non
abhorret a serpentibus. Insidiatur
vespertilionibus. In columbariis
ova absorbet, et avium interemto-
rum sanguinem fugit. Defunctos
invadit, et eorum oculos effodit.
Lepores denique invadit. Vifa, quae
cum ore tenebat. Ore parere vul-
garis fabula est, ex illa, quae de
Galanthide Alcmenae ancilla in mu-
stelam a Iunone conversa, confi-
cta. Uterum habere certissimum
est. *Antipathiam* cum corvo et cor-
nice gerit, quod harum avium ova
absorbeat. Gallinae audita muste-
larum voce fere exanimantur. Cum
catis decertat. Cum serpentibus
congregitur, ramo rutae vel son-
cho munita. His destituta, oppri-
mitur. Ad *naturam* et *ingenium*
spectat, quod earam simus, si per
agros et silvas liberam vitam agunt,
moschum redoleat, quod ratione
aetatis varium colorem induant, ca-
tulis visum deperditum herba qua-
dam restituant, facile cicurentur,
inprimis si dentes allio confricave-
ris, maiora etiam animalia adoriantur,
caveas duobus foraminibus
munitas exstruant, quorum alterum
Septentrionem, alterum Austrum
versus obvertitur, foetus spatio
unius diei in diversa loca transfe-
rant, cum serpentibus denique
non nisi ruta vel soncho munitae
congregiantur. Quia in rabiem
concitatur, morsus eius lethalis est.

Ideo

Gale
The
ad Pl
c. 9.

Diof
M. N
c. 24

Glyc
Ann.

Generatio

Galer
comp
medi
l. 3. c.

Porta
togn.
c. 4.